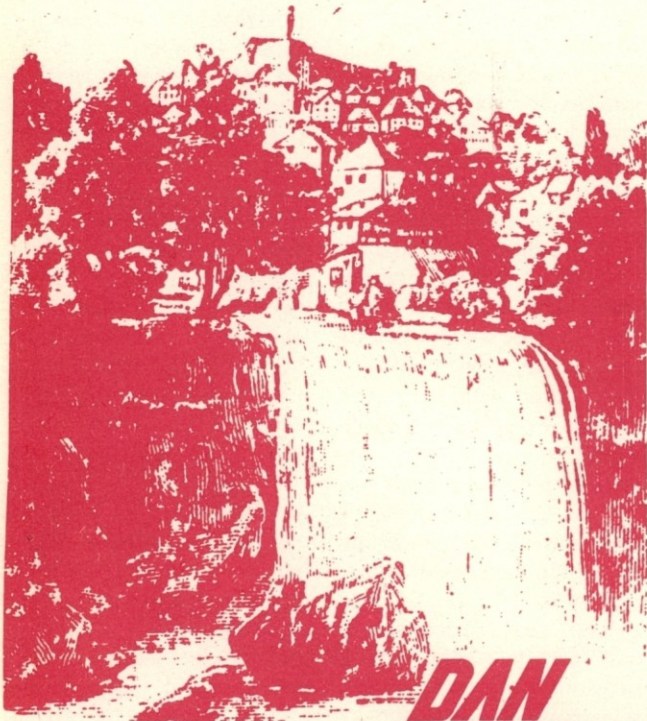


198337



DAN REPUBLIKE

NAŠE ČESTITKE ZA 29. NOVEMBER DAN REPUBLIKE, ZA 40-LETNICO AVNOJSKIH ODLOČITEV

ČASOPISJE O NAS

Zbiranje sekundarnih surovin je pri nas končno dobilo svoj pomen.

To ni razvidno samo iz večjih zbranih količin, pač pa tudi iz sredstev javnega obveščanja, ki posvečajo sekundarnim surovinam vse več prostora.

Za večjo „popularnost“ sekundarnih surovin je več razlogov. Prvi in glavni razlog je nedvomno naša stabilizacija oziroma boljše izkoriščanje notranjih rezerv in pa tudi sedanja kriza repromaterialov.

Drugi razlog bi bil, morebiti, pomanjkanje zanimivejših tem v poletnem času, saj ugotavljamo, da se o sekundarnih surovinah piše in govori največ poleti.

Članki in oddaje o sekundarnih surovinah so vseh vrst — od objektivnih, ki pripomorejo veliko zbiranju sekundarnih surovin do zbad-

ljivih (primer cene stekla v rubriki PA ŠE TO, v eni septembrskih številčk Dela) pa navsezadnje tudi do zlonamernih člankov, predvsem v pismih bralcev.

Zanimivo je, da novinarje zanimajo, kakšne so odkupne cene in kdaj so se oziroma kdaj se bodo povečale.

Mislím, da bi moral biti namen pisanja o sekundarnih surovinah ne samo obveščanje bralcev o cenah, pač pa predvsem vzpodbujanje k zbiranju in oblikovanje zavesti občanov o pomenu te dejavnosti. Pisati in govoriti o cenah pa je vsekakor za novinarje najbolj hvaležna tema tudi zato, ker bralce to najbolj zanima. Res, da je zaslužek pomemben, posebno danes, ko vsak dinar prav pride, vendar mislim, da bi zbiralci sekundarnih

surovin morali imeti v mislih predvsem koristnost zbiranja za našo industrijo in okolje, ne pa samo za služek. To velja predvsem za sekundarne surovine manjših vrednosti, kot so steklene črepinje, guma, slabše vrste tekstila. Te vrste odpadkov so majnih vrednosti in jih industrija odkupuje po ustreznih cenah, zato tu ni zaslužka, kvečjemu izguba za tistega, ki jih pripelje na naše skladišče. S tem pa je nedvomno napravil družbeno koristno delo.

O tej zbirateljski zavesti, koristnosti zbiranja za našo industrijo in čisto okolje, o vrstah odpadkov, o pomenu sortiranja že v izvoru odpadkov, o tem in podobnem menim, da bi naša sredstva javnega obveščanja morala posvečati še več pozornosti, kakor jo dosedaj.

Dušan Burger



MEDNARODNA RAZSTAVA TEKSTILNIH STROJEV ITMA MILANO 83

V času od 10. do 18. oktobra je bila v Milanu v Italiji mednarodna razstava tekstilnih strojev ITMA, ki vsake štiri leta prikaže razvoj in stanje tekstilne strojegradnje, tehnoloških postopkov in tehnologije.

Na tej razstavi je razstavljalo 1237 razstavjalcev z vsega sveta. Večina razstavjalcev je bilo iz industrijsko najrazvitejših držav oziroma iz držav z najrazvitejšo industrijo tekstilne strojegradnje. To so države zahodne Evrope, Združenih držav Amerike in Japonske. Glede na posamezna področja so bili razstavjalci razporejeni po razstavnih paviljonih, razen v primerih, ko je posamezni razstavljalec predstavil več področij. Po vrstah razstavljenih predmetov so bila prikazana naslednja področja:

1. predilna tehnologija, sukalni stroji, stroji za pripravo vate, filcev, klobučevine, nekonvencionalnih ploskih tekstilij, korda in vrvi,
2. navijalni stroji,
3. stroji za pripravo tkanja, tkalski stroji,
4. pletilni stroji,
5. stroji za beljenje, barvanje, tiskanje in stroji za oplemenitenje,
6. stroji za izdelavo tekstilne galanterije in drugi tekstilni stroji,
7. pomožni tekstilni stroji,
8. šivalni stroji in stroji za konfekcioniranje,
9. stroji za preizkušanje, merilne naprave, laboratorijska oprema, električne in elektronske naprave za tekstilne procese, kontrolni aparati in
10. področje tehnične dokumentacije in informatike.

Nekaj več želim povedati le o tistih področjih in tehnologiji, ki je povezana s perspektivnim razvojem priprave in predelave tekstilnih sekundarnih surovin. Ker pa tekstilne tehnologije ni možno obravnavati strogo po področjih, saj je povezana v celoto in jo je le tako mogoče razumeti, je potrebno omeniti tudi vsa ostala področja, kjer odpadki nastajajo in področja, kjer se sekundarne surovine same ali kot dodatek primarni surovini oblikujejo v končne izdelke. Najbolj poznani proizvajalci predilne opreme, ki so predstavili stroje za predelavo oziroma stroje za vračanje vlakenskega odpadka v predilne linije so bili poleg nam znane firme Temaša še

Zinser, Trützschler (vsi ZRN) in Laroche (Francija). Temaša in Laroche sta razvila posebne stroje za intenzivno čiščenje odpadkov, Zinser in Trützschler pa stroje, ki so kot „bypass“ vključeni v primarno čistilno linijo in manj intenzivno čistijo odpadke. Delujejo v sklopu predilne linije in jih neposredno vračajo v linijo. Iz istega področja je bil razstavljen, za nas zanimiv, filter firme LTG, Stuttgart, ki nastale predilniške - vlakenske odpadke odvajane na pnevmatski način separira in odlaga ločeno, posebej grobe odpadke in posebej prah ter smeti, prečiščen zrak pa vrača v prostor. Cena filtra je visoka - 70.000 DM. V bodočem razvoju našega

programa priprave sekundarnih bombažnih vlaken ima perspektivo.

Več proizvajalcev strojne opreme je prikazalo način odvajanja in stiskanja odpadkov, ki nastajajo pri predelavi odpadnih vlaken. Najzanimivejši sta Bisinger Textiltechnik GMBH iz Bergisch Gladbacha, ZRN.

Prva je prikazala manjšo stiskalnico, ki stiska suhe odpadke brez dodatkov v brikete $\varnothing 55 \times 38$ mm kapacitete do 50 kg/h, druga pa stiskalnico v treh velikostih s po 40, 100 in 200 kg/h, ob velikosti briketov $\varnothing 150 \times$ cca 40 mm prav tako suho stisnjenih. Delovanje stiskalnic je zagotovljeno z možnimi hidravličnimi agregati in motorji moči 4,11 ali 18,5 KW. Briketi so prostorninske mase 600 do 800 kg/m³; ob prostorninski masi prostih odpadkov 50 kg/m³ pomeni to 12 do 16 kratno stisnjenje. Točna kurilna vrednost briketov še ni znana, zato bomo ugotovitev kurilne vrednosti izvedli v nekem domačem inštitutu. Okvirna vrednost kurilne vrednosti je po nekaterih virih trikrat manjša od kurilnega olja. V bodočem razvoju naše temeljne organizacije bomo morali upoštevati tudi to možnost uporabe odpadkov, kombinacijo specialnega filtra in stiskalnice ali pa alternativo obeh.

Različne wilow čistilne stroje, garnete, trgalne stroje in stroje za izdelavo vate so prikazale zlasti firme Befama, Poljska, Dell Orco Villani, Italija, Rolando, Italija, Schirp, ZRN, Laroche, Francija, Fehrer Avstrija, DILO, ZRN in še precej drugih. To so stroji za čiščenje ali razvlaknjevanje različnih

tekstilnih odpadkov, oblikovanje trganca v plosko obliko ter fiksiranje vlaken po različnih postopkih v plosko tekstilijo.

Ta tehnologija je zelo obširna, prav tako pa je izvedba posameznih postopkov različna in na tem mestu podrobnejši opis ni mogoč. Poudariti pa je treba, da je skupno vsem postopkom večanje proizvodnih strojnih zmogljivosti in velik vnos elementov, ki izboljšujejo kvaliteto proizvodov ter izkoriščenost vhodne surovine ob čimmanjši meri odpadkov.

Za naš razvoj je bil najzanimivejši ogled trgalnih strojev in razgovor s tehnologijo, ker je naš trgalni stroj v TO Bohova postal fizično in ekonomsko zastarel in ne zagotavlja več zadovoljivega deleža dohodka za akumulacijo.

Na področju neposrednega predenja je bil v zadnjih letih dosežen nesluten razvoj. Iz klasičnih predilnih strojev s predenjem na vretenu s pomočjo prstana in tekača, se vse bolj razvijajo brezvretenski predilni stroji, ki omogočajo do 5 krat višjo proizvodnjo ter omogočajo uporabo skrajšanega predilnega postopka. Stroji so postali popolnoma avtomatizirani, vezanje pretrgov opravlja avtomatsko potujoča vezalna glava, snemanje praznih cevok vložka in vlaganje kopsov ter snemanje navitkov izdelka in vlaganje praznih cevok je izvedeno z avtomatskimi menjalci. Neverjeten napredek na tem področju so dosegli Japonci, zastopani s firmo Toyoda, pa tudi Zahodni Nemci (Shubert Salzer, Schlafhorst,

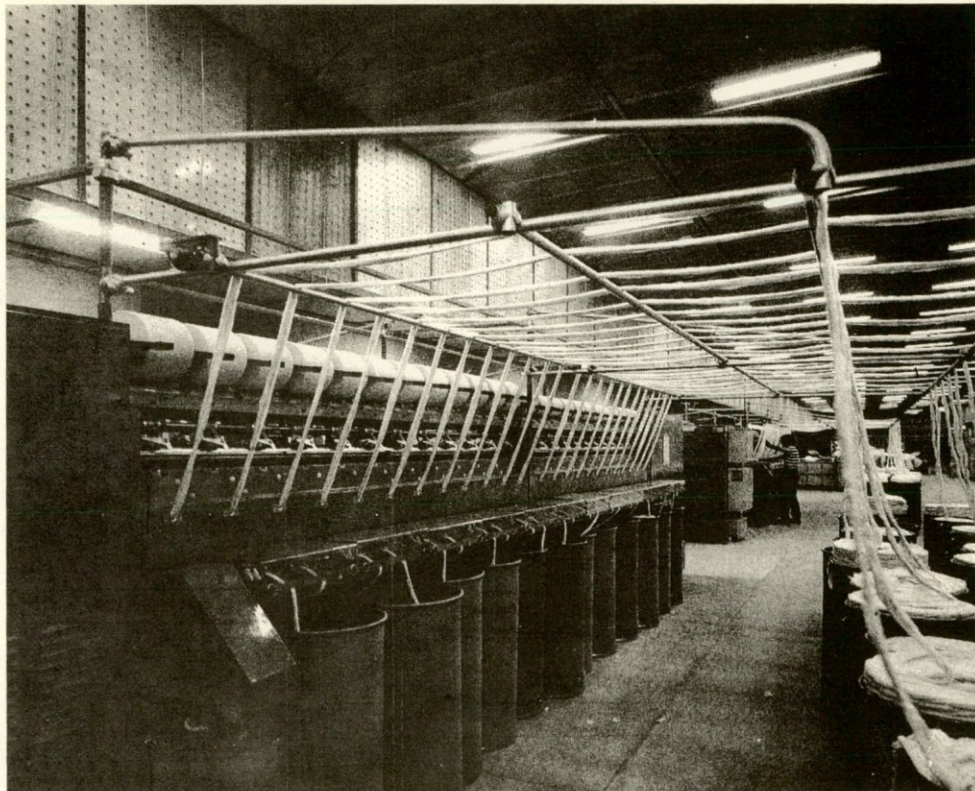
Rieter) in Čehoslovaki (In-vesta).

Prav tako je bil za nas zanimiv brezvretenski predilni stroj s krajšim potrebnim postopkom priprave predpreje, ki ga je razvila avstrijska firma Fehrer in je posebno primeren za predenje vlaken pripravljenih iz odpadkov. Postopek izdelave preje bi lahko imenovali prisukavanje vlaken na nosilno filamentno nit.

Razvili so tudi postopke izdelave efektivnih prej, ki imajo zelo zanimivo možnost uporabe. Tudi za nas so morda ti stroji perspektivni za dolgoročni razvoj, zlasti, če bomo uspeli v dogovarjanju in združevanju dejavnosti priprave sekundarnih tekstilnih surovin na ravni Ljubljane oziroma Slovenije. V tem slučaju bo odprt razvoj dejavnosti tudi do oblikovanja polizdelkov in sekundarnih vlaken.

Tudi za vsa druga področja, ki so našeta v začetku članka so zelo napredovala in so zanimiva, vendar niso v neposredni zvezi z našim sedanjim in bodočimi proizvodnimi programi.

Razstava je pokazala in dokazala, da je tekstilna industrija in tehnologija na zelo visoki stopnji svetovne tehnike, da je izredno obširna in zahtevna in da sledi



Stroj za predenje „po kratkem postopku“. Prejo predeluje tudi v sekundarna vlakna kot polproizvod, kar je v dolgoročnem programu TOZD RET

vsem novostim in iznajdbam sodobnega sveta. Mikrovezja v električnih in elektronskih napravah, računalnikih omogočajo spremljanje in nadzor, avtomatsko upravljanje, odpravljanje napak in uravnavanje tehnoloških procesov.

Spremljanje procesov znotraj strojev in linij na TV ekranih nas kaj rado zapelje v misel o enostavnem upravljanju teh sistemov. Ne, potrebno je imeti izobražene in strokovno izurjene upravljalce strojev — v zameno za relativno manjše zaposlo-

vanje oziroma obratno večjo proizvodnjo pri istem številu zaposlenih. Ob tem pa se moramo res zamisliti!

Stanislav Pesjak

RUDNIK ALUMINIJA V ZRAKU

(povzeto po reviji World Wastes)

Sky Chefs, podjetje za dobavo hrane in pijače je začelo „izkoriščati“ rudnik aluminija v zraku. Zajema tisoče praznih aluminjskih pločevink za pijače, ki jih popijejo potniki visoko v zraku, v letalih American Airlines. Podjetje Sky Chefs posreduje preko podjetja Alcoa

Recycling Co. prazne pločevinke iz letal v reciklažo.

„Zasluge in čistejša okolje so bili tako ugodni, da te akcije nismo smeli odbiti,“ pravi generalni direktor podjetja Sky Chers. Njihovo podjetje pripravi dnevno približno 25.000 obrokov. V prvih 26 dneh akcije so zbrali skoraj 3.500 kg odpadnega aluminija v obliki pločevink. V enem letu

bodo tako zbrali približno 50.000 kg aluminija vrednega več kot 21.000 dolarjev.

Zbiranje aluminij embalaže za pijače in hrano pa se pozna tudi pri nižjih stroških za odvoz odpadkov z letališč.

Ugotavljajo, da je program zbiranja aluminjske embalaže zmanjšal količino potrebnih kontejnerjev za od-

voz smeti iz letal s sedem na štiri kontejnerje tedensko. Komentar: Pri nas res ne moremo posebej zbirati aluminjske embalaže za pijačo (pločevinke) in hrano, ker je te izredno malo, vsekakor pa nas ta primer lahko spodbudi k razmišljanju, kje najti še neizkoriščene vire sekundarnih surovin.

Dušan Burger

GRADNJA V CELJU POTEKA PO NAČRTU

V 122. številki glasila „dinos“ smo že pisali, kaj bomo gradili v Celju na novi lokaciji vzhodno TRNOVLJE.

Izgradnja regijskega predelovalno-prehrambenega centra MERX nas je prisilila, da smo morali vse aktivnosti pospešiti v največji možni meri ob sodelovanju Zavoda za planiranje in izgradnjo Celja in razumevanja občinskih upravnih organov. Zato je vzporedno teklo več aktivnosti: na eni strani priprava improviziranih objektov in začasne zunanje ureditve na obstoječi lokaciji oziroma njeni neposredni bližini, na drugi strani pa pridobitev zemljišča in lokacijske ter investicijsko-tehnične dokumentacije za izgradnjo objektov na novi lokaciji.

Le ob razumevanju občinskih organov in tesnem sodelovanju z Zavodom nam je uspelo, da je nadomestna gradnja pravočasno stekla z izbranim najugodnejšim izvajalcem GRADISOM iz Celja.

Kot vse kaže bo izvajalec svoje pogodbene obveznosti v glavnem izpolnil, pripravil objekt in zunanjo ureditev v makadamski izvedbi. Z izgradnjo 50-tonske mostne tehtnice in nakladalne klančine za nakladanje kamionov bi končal s I. fazo do novega leta in jo pripravil za tehnični prevzem, za katerega lahko računamo, da bo v mesecu januarju 1984. To pomeni, če bodo vremenske razmere dopuščale, bi do preselitve na novo lokacijo prišlo v mesecu februarju ali najkasneje v marcu 1984.

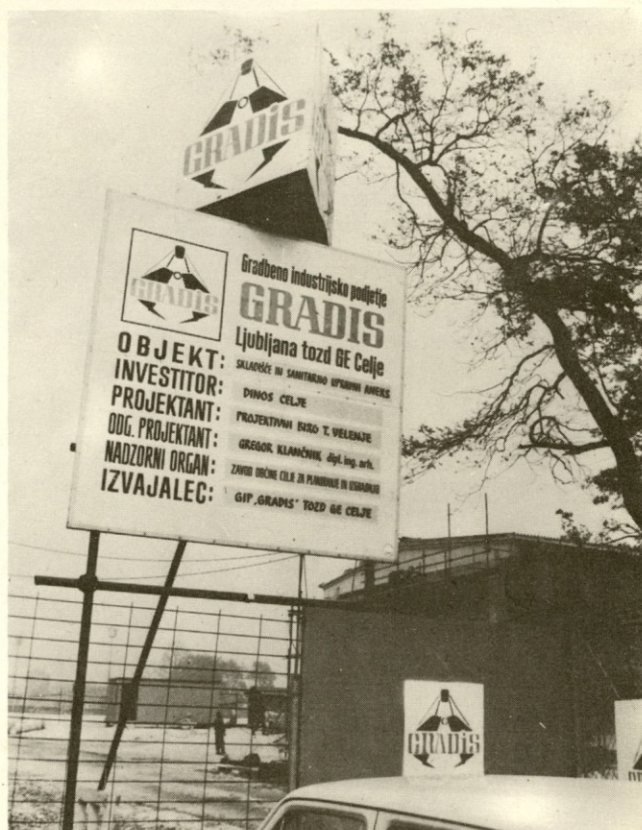
Izvajalec po terminskem planu trenutno kasni za 10 dni. Seveda pa lahko pride tudi do večje zakasnitve, ker smo od izvajalca naknadno zahtevali, da pripravi temelj za zemeljsko balirko za baliranje papirja v prostoru namenjenem pripravi papirnih sekundarnih surovin. (V bo-

doče se bomo morali naknadnemu spreminjanju in dopolnjevanju projektne dokumentacije izogibati v čim večji meri.)

Objekt je zasnovan tako, da predvideva možnost večjega števila zaposlenih, do katerega bo prišlo z izgradnjo terminala za pripravo jeklenih ostružkov za železarno Štore.

Čim bo končana I. faza, to je izgradnja nadomestnega objekta in zunanje ureditve z mostno tehtnico in nakladalno klančino, bomo takoj pristopili k izgradnji II. faze, ki jo predstavljajo povečane zunanje površine in izgradnja industrijskega tira. Aktivnosti v tej smeri so v polnem teku, saj smo zainteresirani, da bi lahko čimprej začeli uporabljati industrijski tir na novi lokaciji še posebej, ker vemo, da ga bomo na stari lokaciji zaradi gradnje MERXA uporabljali lahko le do spomladi.

RAJA



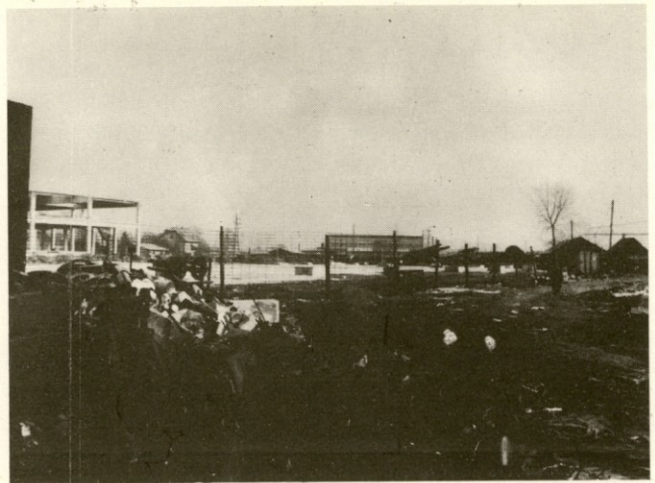
Na tej izvajalčevi informativni tabli piše, da tu gradijo SKLADIŠČE IN SANITARNO UPRAVNI DODATEK (ANEKS)



Pogled na novo skladišče v Celju s čelne in zadnje strani



Pogled na novo skladišče v Celju s čelne oziroma dvoriščne strani



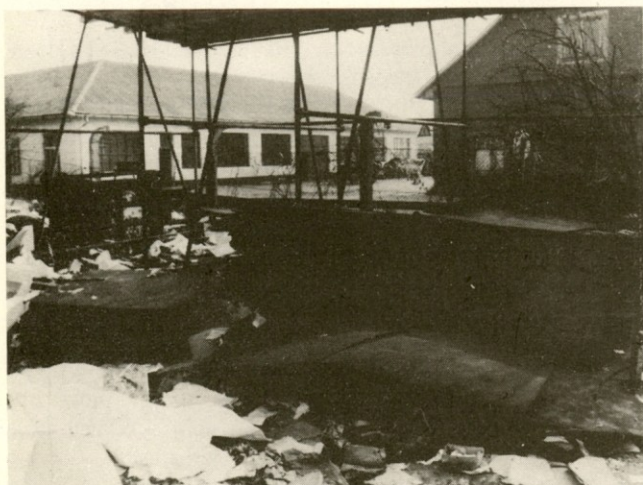
Gradnja novih objektov celjeksega MERXA je že skoraj „presekala“ naše sedanje skladišče



V tej hiši ima poslovalnica Celje svoje začasne upravne prostore.



Na sedanjem skladišču v Celju je še ogromno stare pločevine, največ po zaslugi velikokrat pokvarjene nove stiskalnice



Del valjane pločevine najslabše vrste, kupljene za najboljšo, trdovaljano, gre le počasi v denar . . .



Franc ČAKŠ, vodja celjske poslovalnice in Silvester UČAKAR iz DSSS „na štiri oči“

UVOZILI SMO ČISTILNI STROJ CLEAN STAR

V mesecu oktobru smo dobili zadnje od dovoljenj za uvoz čistilnega stroja Clean Star in ga zadnje dni meseca tudi prevzeli na tekstilnem obratu Ljubljana.

Stroj je bil namensko razstavljen na Zagrebškem velesejmu v času od 18.4. do 24.4.1983 zato je bil uvoz v obliki odkupa sejemskega eksponata. Devizna cena znaša 187.885 nemških mark, dokončna cena pa bo znana po obračunu vseh prispevkov v zvezi z uvozom. Večina potrebnih deviznih sredstev je lastnih, ustvarjenih na ravni DO, manj-

kajoči del smo dobili v DO ČG Feršped Ljubljana na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v reprovirgi priprave in izvoza sekundarnih surovin.

Pridobivanje soglasij in dovoljenj je bilo dolgotrajno in komplicirano, zlasti ker je med tem prihajalo do spremembe predpisov. Obstajala je seveda tudi možnost, da z uvozom ne uspemo. Zaradi dobrih poslovnih stikov smo uspeli, da je bila še ne ocarinjena oprema lahko kar pol leta uskladiščena na Zagrebškem velesejmu in da

proizvoajalec firma Temafa, Bergisch Gladbach, ZR Nemčija, ni zahteval vračila opreme in posebnega prispevka Zagrebškemu velesejmu.

Clean Star bomo vključili v obstoječo linijo „Temafa“ za čiščenje bombažnih vlakenskih odpadkov v tekstilnem obratu v Ljubljani. Tehnološko bo postavitve vzporedna z obstoječim strojem Clean Star I., ki že deluje v liniji, kar pomeni povečanje kapacitete linije za približno 90 %. Delovanje dveh strojev Clean Star bo omogočil elektropnevmatski menjal-

nik, ki bo dovajal material izmenoma enemu ali drugemu glede na elektrosignal ultrazvočnih celic rezervnih jaškov obeh strojev. Pred montažo je še potrebno prilagoditi odsesovalni in filtrni sistem, za kar smo že dogovorjeni z domačimi koooperanti.

Ob taki dopolnitvi Temafa linije bomo lahko predelali letno približno 700 ton odpadnih bombažnih vlaken v 400 ton sekundarnih vlaken, kar po količini predstavlja vse tovrstne odpadke, ki nastajajo v slovenski tekstilni industriji.

Stanislav Pesjak

V NEKAJ VRSTICAH

INVESTICIJA V LENDAVI

Lendavska regionalna komisija za oceno investicij je dala pozitivno mnenje za izgradnjo prizidka in predelovalnice papirja na našem skladišču v Lendavi. Zdaj bi ta objekt lahko začeli graditi, toda delavski svet TOZD POS je med tem sklenil, da se ustavijo vse planirane, a še ne začete investicije, razen izgradnje novega skladišča na Črnučah (BP-8) zato, da bi lahko financirali izgradnjo nadomestnega skladišča v Celju. Direktor Vladimir Kralj je predlagal, da se investicijo v Lendavi kljub temu začne uresničevati, kar je delavski svet TOZD POS sprejel. Zdaj bi lahko objekt v Lendavi začeli graditi, toda medtem se je ta investicija tako podražila, da je potrebno izdelati nov investicijski program, katerega pa bo moral delavski svet ponovno potrditi, lendavska regionalna komisija pa ponovno obrav-

navati. Če in ko bo dala pozitivno oceno, bomo... itd.

POVABILO IZ ŠVICE

W. Reidweg, direktor švicarske firme Leila A.G. s sedežem v Zürichu, nam je poslal pismo, v katerem je povabil na poslovni razgovor našega direktorja Vladimira Kralja in vodjo komerciale TOZD POS Dušana Burgerja. V pismu omenja, da je doslej on prihajal k nam, zdaj pa želi, da mi pridemo k njim.

— Firma Leila je naš dolgotletni poslovni partner, s katerim sodelujemo pri izvozu in na področju izmenjave informacij o posebnostih na domačem in tujem tržišču odpadkov specialnih jekel. Srečanja, ki so bila najmanj enkrat na leto, so bila uspešna za obe stranki.

— Gospod Riedweg je tudi predlagal, da naša dva predstavnika prideta na obisk v drugi polovici meseca no-

vembra. Delavski svet TOZD POS in DSSS sta obema imenovanima odobrila dvo-dnevno službeno potovanje v Zürich.

DOGOVOR Z ŽELEZARNO ŠTORE

Predstavniki Železarne Štore in Dinosa so se dogovorili, delavski svet TOZD POS pa potrdil, da se bo v Celju gradil terminal za pripravo metalurškega vložka. Investitor je DINOS TOZD POS s sovlaganjem sredstev Slovenskih Železarn in Surovine Maribor, če se bo strinjala. Terminal bo služil Slovenskim železarnam oziroma Železarni Štore.

Dogovorili so se tudi za strokovno skupino v kateri bodo trije člani Železarne Štore in trije člani Dinosa. Dinosovo trojko sestavljajo: Vladimir Kralj, dipl.oec., direktor DO: Marjan Razpotnik, dipl.ing., direktor TOZD POS in Janez Ramovš, dipl.oec.,

vodja področja za načrtovanje in izgradnjo v DSSS. Dogovorjeno je tudi, da bo šestčlansko strokovno skupino vodil Marjan Razpotnik.

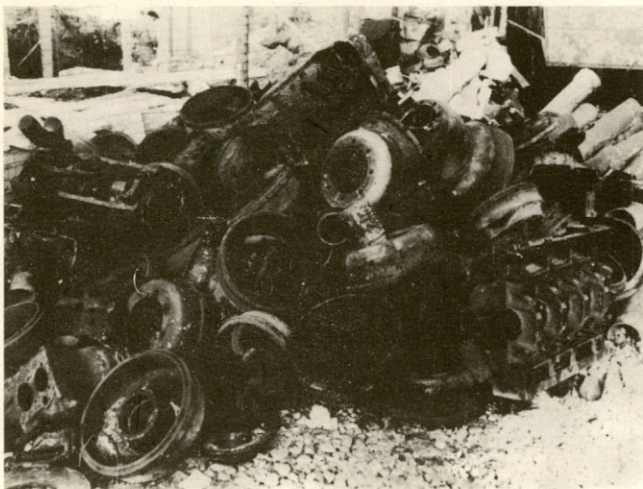
Terminal se bo gradil poleg našega novega skladišča v Celju. Dela se bodo predvidoma začela čez eno leto.

LETNA INVENTURA

Delavski sveti obeh naših temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb so sprejeli sklep o popisu vseh naših sredstev in njihovih virov. Sklep odreja, kaj se mora popisati na dan 20. novembra 1983 in kaj s stanjem na dan 31. decembra 1983.

Elaborat o inventuri z odločitvami, odločbami in sklepi delavskih svetov mora biti izročen vodji knjigovodstva najkasneje do 31. januarja 1984

Imenovanih je 29 tričlanskih komisij za popis sredstev in



Tudi na celjskem skladišču raste kup litinskih izdelkov namenjenih drobilcu litine v Mariboru

njihovih virov s stanjem na dan 31. decembra 1983.

Potrebno bo „dobro pluniti v roke“, da ne bi roka prekoračili.

VIŠJI BLAGAJNIŠKI MAKSIMUM

Delavski svet TOZD POS je skladišču v Slovenskih Konjicah odobril povišanje blagajniškega maksimuma od sedanjih 15.000,00 din na 40.000,00 din, predvsem zaradi višjih odkupnih cen odpadnega blaga pri dobrem odkupu.

STANOVANJSKE ZADEVE

Tretja seja stanovanjske komisije DO DINOS je bila 25.10.1983. Na njej je komisija sklenila razpisati II. natečaj za dodelitev stanovanjskih kreditov delavcem Dinosa. Natečaj, ki je bil razposlan vsem enotam Dinosa, je bil zaključen 20. novembra 1983. Na razpolago, pod določenimi pogoji je 6.000.000,00 din. Prednostna lista bo objavljena. Nanjo se bo mogoče pritožiti, odločal pa bo delavski svet DO Dinosa.



Prostor namenjen izgradnji terminala za pripravo metalurškega vložka. Levo naše novo celjsko skladišče v izgradnji.

ODKUP STANOVANJA

Škrabl Andreja, nekdanja delavka Dinosa je prosila, če lahko zamenja Dinosovo stanovanje za drugo, njenim življenjskim razmeram primernejše. Naša stanovanjska komisija je na tretji seji sklenila, da prošnji ne ugodijo, ker ji bodo še letos ponudili stanovanje v odkup. O tem naj bi v decembru mesecu pri Dinosu sprejeli ustrezen pra-

vilnik, po katerem bodo vsem našim delavcem, ki zasledajo družbena stanovanja, to je dinosova, le-te ponudili v odkup.

LITOSTROJ IZVAŽA ODPADKE

Glasilo delavcev Titovih zavodov Litostroj je v letošnji 10. številki objavilo prispevek z naslovom ZBIRANJE

ODPADKOV. Iz tega prispevka zvemo, da so najprej začeli zbirati odpadna olja, potem pa še druge odpadke. V letu 1983 so zbrali in prodali: ostružkov in litine 2875 ton, odpadnih gum, kablov, pocinkane pločevine itd. 15 ton, olja 52 ton in papirja 15 ton. Letos smo začeli odpadni material tudi izvažati, piše v njihovem glasilu.

V SPOMIN ALIBEGOVIČU LUTVU

8. novembra 1983 smo prejeli sporočilo, da je na svojem domu v Sanskem mostu umrl naš sodelavec ALIBEGOVIČ LUTVO. Čeprav je bil že nekaj mesecev bolan, tega nismo pričakovali. Rodil se je 8. oktobra 1932 v Ključu pri Sanskem mostu. Tu je imel tudi svoje stalno stanovanje, kjer je živel z družino.

V naši delovni organizaciji je nastopil delo aprila 1963, in sicer na poslovalnici v Ljubljani. Pred tem je bil 7 let zaposlen v Železarni Jesenice. Pri nas je najprej opravljal dela skladiščno-transportnega delavca. Tehnologija dela je zahtevala izpopolnjevanje ob delu in tako je najprej z izobraževanjem pridobil usposobljenost za rezilca in nato še za voznika viličarja. Na dela rezilca je bil razporejen leta 1978. Vsi, ki smo bili skupaj z njim, se ga bomo spominjali kot dobrega tovariša.

Delegacija sindikalne organizacije, vodstva temeljne organizacije in poslovalnice se je udeležila zadnjega slovesa za pokojnim Alibegovičem.

RAZMIŠLJANJE O DELU ODBORA ZA OBVEŠČANJE

Pravilno delo članov Odbora za obveščanje ni lahko, saj morajo ocenjevati, kako opravljajo svoje delo strokovne službe in odgovorne osebe, ki pripravljajo gradivo za seje organov samoupravljanja, sestanke organizacij, zbere delavcev in ne nazadnje, za glasilo. Ni pa poglavitna ocena, temveč na osnovi ocene sprejeti predlogi za odpravo pomanjkljivosti in za boljše obveščanje. Potrebno pa se je zavedati, da s tem, ko odbor nek predlog sprejme, še ni ničesar narejenega. Odbor nima moči, da bi strokovne službe njegov predlog začele strokovno in organizacijsko uresničevati. Njegove predloge mora najprej obravnavati izvršni odbor oziroma konferenca sindikata in če jih ta sprejme za svoje, se morajo znajti na dnevnem redu delavskih svetov. In šele potem, ko jih delavski sveti sprejmejo za svoje, so obvezni tudi za strokovne službe in posamezne vodilne in vodstvene delavce.

Krajša pot je težko uresničljiva ker, kolikor vem, noben delavec nima med svojimi delovnimi nalogami napisana tudi dela, ki jih je treba opravljati na področju obveščanja. Prostovoljno pa takšna dela tudi nočejo

opravljati, razen častnih izjem.

So pa naloge obveščanja napisane v statutu organizacije združenega dela. Toda le splošne, tako da se noben ne čuti obveznega, da jih na določen način uresničuje. Statut namreč mora vsebovati določila o obveščanju delavcev in čim je le nekaj napisanega o tem, je predpisu zadoščeno, praksi pa še zdaleč ne.

Na primer! V večletnem programu dela našega Odbora za obveščanje, v osmi točki piše, da je njegova naloga tudi širjenje dopisniške mreže. Spominjam se, da se je na eni seji odbora govorilo o tem, da bi za začetek imela vsaka poslovalnica in obrat vsaj po enega dopisnika, ki bi pošiljal uredništvu glasila gradivo oziroma prispevke za objavo. Seveda je ta misel ostala le „pobožna želja“, kajti o njej se ni razpravljalo niti na sindikalnih konferencah, kaj šele na delavskih svetih, ki bi lahko s svojimi sklepi zadolžili vodje poslovalnic in obratov, da med delavci poslovalnice oziroma obrata najdejo najprimernejšega človeka za to nalogo in ga spodbudijo, ali kot pravimo po domače, pregovorijo, da bi takšno nalogo sprejel.

Še en primer! Ker so po statutu organizacije združenega dela vodilni delavci dolžni dajati informacije, bi

jih lahko delavski svet s svojim sklepom zadolžil, da zbirajo in zbirajo novosti, za katere izvedo pri opravljanju svoje delovne dolžnosti in takšne, ki so zanimive ali koristne zaradi posnemanja ali izogibanja, spročajo uredništvu glasila. Seveda se lahko za to nalogo poslovodje dogovorijo na primer na strokovnem svetu. Delavskemu svetu naj bi predlagali obravnavo takšnih zadev le takrat, kadar drugače ne gre.

Večletni program Odbora za obveščanje je dober napotek za sprotno delo oziroma za sprejemanje letnih delovnih načrtov. Nobena točka tega programa še ni uresničena, čeprav je program znan že več kot dve leti. Prva točka ni in ne more biti nikoli uresničena, ker zahteva stalno prizadevanje, da bodo vsi delavci seznanjeni z informacijami nujnimi za gospodarjenje in samoupravljanje. Bistveno za delo odbora po tej točki je, da vsako leto vsaj enkrat oceni, kakšna so bila prizadevanja ter kdo in kako, s kakšnim uspehom, se je za to prizadeval.

Druga točka programa konkretno naroča dopolnitev statutarnih določil o obveščanju delavcev. Odbor še ni nikoli obravnaval, kaj v našem statutu piše o obveščanju, kaj šele, da bi začel zbirati pripombe, s katerimi naj bi ta določila na podlagi dosedanjih izkušenj obogatili.

Podobno je s tretjo točko programa, ki govori o spremembi določil sklepa delavskega sveta o izdajanju glasila (Sklep je bil sprejet 30.10.1974. leta). Ta sklep ni „doživel“ spremembe ali dopolnitve niti takrat, ko smo ustanovili Odbor za obveščanje in spremenili ured-

niški odbor glasila v uredništvo glasila, prvega kulturno-družbenopolitično telo, drugega kot strokovno telo.

V četrti točki je pisano o širjenju oblik in načinov obveščanja, o kvaliteti vsebine obveščanja, in o povratnih informacijah. O novih oblikah in načinih obveščanja ne bi rad govoril, ker zahtevajo določena sredstva, zdaj pa je potrebno varčevati. Rad bi pa povedal, da smo glede povratnih informacij na zelo nizki stopnji.

Kaj je „povratna informacija“? To, da nekdo reagira na informacijo, ki jo je sprejel, slišal ali prebral. Reagirajo lahko družbenopolitični organi ali organi samoupravljanja in seveda delavci sami. Reagirajo tako, da sporočijo, kaj mislijo o tem, kar so slišali ali prebrali, ali kakšne posledice so ali bodo, če bi naredili tako, kot so slišali ali prebrali.

Nekaj reakcij na prispevke, objavljene v našem glasilu, je letos res bilo, žal pa so tako začetni kot povratni prispevki predstavljal nekakšno medsebojno obračunavanje. Morda je bilo prav zato prav, da je uredništvo prenehalo z objavljanjem takšnih prispevkov. Morda, pravim, ker se bojim, da je s tem preprečilo pošiljanje tudi drugih, boljših povratnih informacij in celo začetnih, saj je prispevkov vse manj.

Tedaj, ko je bilo to vroče, bi se moral sestati Odbor za obveščanje in na podlagi mnenj delavcev, ko so jih izbrali v odbor, oceniti, ali uredništvo dela pravilno ali ne. Dati bi moral tudi smernice za ravnanje v takih primerih in za nadaljnje delo. Povratna informacija je torej močno zaželeno. Ne glede na to, ali hvali ali graja, mora pa biti korektna in konstruktivna. Obveščanje brez povratnih informacij je sploh polovično delo.

Stane Koman

SERGEJ KRAIGHER O OBVEŠČANJU DELAVCEV

Sergej Kraigher, član predsedstva SFRJ, je bil v začetku meseca novembra na obisku v dveh delovnih organizacijah občine Ljubljana Bežigrad, v UNIS TOS in TONOSI. V pogovoru o poslovanju se je še zlasti zanimal, kako poteka delo samoupravnih organov in v kolikšni meri so delavci seznanjeni oziroma vključeni v odločanje o pomembnih zadevah.

Rekel je, da je treba delavce sproti seznanjati z vsemi zadevami in tudi s težavami ter da mora stalen stik z delavci postati sestavni del delovnega procesa in samoupravljanja.

Obratna sredstva, nove investicije, posojila, vse to so stvari, s katerimi morajo biti delavci seznanjeni, in to tako, da jih bodo tudi razumeli, je poudaril Kraigher. Menil je, da se mora o vsaki večji naložbi odločati po referendumski poti.

O delavskih svetih je rekel, da odgovarjajo za poslovanje in da morajo zato iti v konfrontacijo s posameznimi skupinami, če je treba. Delavski svet mora vedno videti celoto s protislovji vred, je rekel.

Govoril je tudi o vlogi občinskih skupščin in menil, da se jih premalo čuti kot oblast, pri čemer je zlasti mislil na skupščinski zbor združenega dela, ki ima pravico odločati o dohodku, pa ga ni čutiti.

-eska-



V Sevnici imamo ponovno svoje skladišče. To pot novo. Več o njem v prihodnji številki glasila

ŽREBANJE RKIŽANKE ŠTEVILKA 127

Žrebanje je bilo 15. novembra 1983 zjutraj v sobi glavnega in odgovornega urednika glasila „DINOS“. V komisiji so bili: Stane Koman, Cveta Meden, Milka Arko in Nada Loborec.

Ugotovljeno je bilo, da je na uredništvo prispelo 24 rešitev. Iz koška sta jemali rešene križanke Milka in Nada.

Nagrajenci, ki dobijo po 100,00 din, so:

Peter DRINOVEC, upokojenec iz Kranja,
Anica FILONI, upokojenka iz Ljubljane,
Zdenka LINDIČ, iz DSSS,
Skladišče Jesenice,
Darja ŽABKAR iz DSSS,
Milka ARKO iz DSSS,
Jelka OBLAK iz DSSS,
Lela LAŠTRO iz DSSS.

Čestitamo!

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 127

OKLOP POMOTA SRAKA
OBERON TENIS KORENT
NAŠE SKLADIŠČE DANA
VOLČIN NATISK NIKI
BEKO AVANTI PALEC
IKAR RETOR DOL ANO
OLESENELOST AGAVA
ČI ŠAR ŽARA ERAR
ANATEMA BRITANIJA
JEZIKAČ AASEN JAD

Idealist je človek, ki pomaga drugim lepo živeti.

FORD

Mislijo, da se jim ne bo nič zgodilo, ker so zaprli vrata.
MAETERLINCK

VELIKA NAGRADNA KRIŽANKA „29. NOVEMBER“
(ŠT. 128)

IZŽREBANIH BO 16 PRAVILNIH REŠITEV IN NAGRAJENIH PO 100,00 DIN. REŠENE KRIŽANKE „29. NOVEMBER“ POŠLJITE UREDNIŠTVU GLASILA NAJKASNEJE DO 15. DECEMBRA VKLJUČNO.

Glasilo DINOS izdaja DO DINOS Ljubljana, Titova 118, v 750 izvodih.

Glasilo ureja uredništvo. Glavni in odgovorni urednik Stane Mancini. Tehnični urednik Stane Koman.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Razmnožil: Usenik Edo, prepisovanje in razmnoževanje Ljubljana

DRUGI O NAS

PRI PRODAJI STAREGA PAPIRJA PREJ SOLIDARNOST KOT ZASLUŽEK

SLOVENCIM SMO PRI PRODAJI STAREGA PAPIRJA ŠE VEDNO V SVETOVNEM VRHU – LE 10 ODSOTKOV STAREGA PAPIRJA IZ DROBNEGA ODKUPA.

LJUBLJANA, 8. novembra – Odkupne cene starega papirja so se z novembrom po vsej Slovniji zvišale za 50 par pri kilogramu in tako dobi zdaj tisti, ki pripelje odpadni papir na Dinos ali v kako drugo podjetje, ki odkupuje papir, za kilogram časopisnega papirja štiri dinarje, za kilogram arhivskega pa 2,80 dinarja. O tem, koliko se splača prodajalcu papirja s svojim vozilom pripeljati papir, seveda lepo zložen in zvezan, na zbirno postajo, smo se pogovarjali z vodjem komerciale pri Dinosu, Dušanom Burgerjem.

„Največ papirja dobimo iz industrije, sledi papir zbran v šolskih akcijah, na zadnjem mestu, okoli 10 odstotkov celotnega odkupa pa je tako imenovani drobni odkup, to je papir, ki ga pripeljejo posamezniki. Posamezniki pri dovozu papirja zanesljivo nimajo posebnega dobička, zlasti, če ga pripeljejo od daleč, saj za 100 kilogramov časopisa dobijo 400 dinarjev, kar ob sedanjih cenah bencina komaj krije prevoz. Tega se zavedamo tako mi kot oni. Tudi višja odkupna cena ne bi bistveno vplivala na količino pripeljanega papirja, še zmeraj ne bi bila ustrezno plačana prizadevnost in vožnja.“

— Še zmeraj pa smo Slovenci pri odkupu starega papirja v svetovnem vrhu?

„In tudi ponosni smo na to. Tu gre za solidarnost, za

drobno pomoč naši stabilizaciji, če hočete, tudi za varčnost, ki jo Slovencem pripisujemo. Vzgoja otrok v šolah in doma ima prav gotovo velik vpliv na mladino, saj se odkup časopisov ni prav nič zmanjšal, čeprav so vsaj nekateri časopisi zadnje čase krepko „shujšali“ in se to seveda pozna tudi na tehtnici, ki stehta vrednost odpadnega papirja“.

Delež vrnjenega od vsega porabljenega papirja je v Sloveniji še zmeraj tolikšen, da posega v svetovni vrh. Res bi bil lahko še večji, če papirja nihče ne bi metal v smetnjake, vendar višja odkupna cena na to ne bi vplivala, kot menijo na Dinosu. Biti v svetovnem vrhu, pa čeprav le s starim papirjem, pa je tudi nekaj:

MARINA UČAKAR

„DELO“



„Delavci morajo vedeti za vse odločitve o dohodku, izgubi, o obratnih sredstvih in ne le o normah. Tudi na občinskih skupščinah je glas delavcev na zborih združenega dela še prešibak. Kot da se ne bi odločali o dohodku, ki so ga tudi sami ustvarili. Namesto ukrepov družbenega varstva bi lahko veliko težav rešili z dogovarjanjem in odločanjem delavcev na zborih združenega dela. Dobro stoječi kolektivi se ne bi smeli uspavati in misliti, da vse to zanje ne velja.“

Sergej Kraigher
v tovarni opreme UNIS SAVLJE
prejšnji mesec

MODERNIZACIJA V MEBLU

Meblo želi v svoji TOZD Vata v Mirnu pri Novi Gorici modernizirati proizvodnjo industrijske vate z nabavo rezilnega stroja, nakladal-

nika, trgalnega stroja z dvema bobnoma in stroja za prešivanje, iz uvoza. Med drugim potrebuje tudi mnenje Splošnega združenja tek-

stilne industrije in Odbora za sekundarne surovine pri Gospodarski zbornici Slovenije. Z namenom zagotovitve usklajenega razvoja in

preprečitve podvajanja kapacitet je bil v oktobru sklican sestanek organizacij za zbiranje in pripravo oziroma tudi predelavo sekundarnih

tekstilnih surovin v Sloveniji. Sestanka so se udeležili predstavniki Splošnega združenja tekstilne industrije, Odbora za sekundarne surovine, Mebla, Surovine in Dinosa.

Meblo v TOZD Vata že vrsto let predeluje mešane tekstilne odpadke, predvsem konfekcijske odrezke povprečne kvalitete, v prešito industrijsko vato za „jogije“. V proizvodni proces sta vključeni dve trgalni liniji manjše kapacitete, ki se združujeta v eno linijo priprave ustrežne oblike in iglanja vate za izdelavo jogijev. Kapaciteta stare kombinirane linije je približno 1200 ton letno. Z Meblom, TOZD Vata poslovno sodeluje tudi DINOS,

TOZD Regeneracija tekstila oziroma deloma tudi TOZD Priprava odpadnih surovin predvsem na področju oskrbovanja Mebla z baliranimi konfekcijskimi odrezki. Zelo zastarelo strojno opremo želijo zamenjati z novo, tako da bo v liniji le en trgalni stroj, pri tem pa bi se zaradi modernejše opreme kapaciteta povečala na 2000 ton letno. Povečano proizvodnjo, kot trdijo, tudi potrebujejo, saj sodelujejo v Nigeriji pri izgradnji nove tovarne za izdelavo posteljnih vložkov.

Proizvodni program Mebla, TOZD Vata je podoben delu programa Surovine Maribor, TOZD Regeneracija, zato je bil največji pomislek za soglasje k modernizaciji podan

prav od predstavnikov Surovine.

V razpravi je bil izpostavljen primer izdaje soglasja za uvoz opreme za trganje oziroma za izdelavo ploske vlaknovine iz kokosovih in sisal vlaken Tovarni usnja Slovenj Gradec od Surovine in Splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije. To predstavlja družbeno-gospodarsko dezorganizacijsko potezo, ki bo lahko imela za posledico težje dogovarjanje in usklajevanje bodočega razvoja ter poslovnih interesov. Tovarna usnja Slovenj Gradec je namreč organizirana v Splošnem združenju usnjarsko predelovalne industrije. Zastavlja se vprašanje, ali bo Tovarna usnja ostala le pri predelavi

kokosovih in sisal vlaken ali bo predelovala tudi različne tekstilne odpadke in s tem vplivala na razmerje ponudbe in povpraševanja.

Sklenjeno je bilo, da naj Meblo predloži pisno obrazložitev namere in vzroka uvoza opreme, ki bo ponovno obravnavana. Izhajajoč iz dejstva, da je bilo dano soglasje za nabavo podobnih strojev celo Tovarni usnja Slovenj Gradec, pa je ob ponovni obravnavi na Splošnem združenju tekstilne industrije pričakovati, da bo Meblu, TOZD Vata izdano soglasje za modernizacijo linije za trganje odpadkov za lastne potrebe.

Stanislav Pesjak

KAKO LAHKO SINDIKAT PRISPEVA K STABILIZACIJI

Naloga, ki so sedaj pred sindikalnimi organizacijami in vodstvi, na prvo pogled niso nekaj novega, nekaj, o čemer v zadnjih letih ne bi govorili in pisali. Res gre tudi za stara vprašanja in probleme — toda še ne rešena vprašanja in probleme. To so istočano tudi tista strateška vprašanja družbeno-ekonomskega in političnega sistema, kjer se najmočnejše krešejo različni interesi — predvsem razredni.

Osnovni cilj vseh stabilizacijskih prizadevanj, ki nikakor ne morejo pomeniti predvsem omejevanja in varčevanja (čeprav je to za prvo fazo najbolj značilno), je utrjevati socialistični samoupravni družbeno-ekonomski položaj delavcev. To pa je mogoče le s pridobivanjem dohodka in uveljavljanjem dohodkovnih odnosov. Pri tem pa dohodek seveda ne more temeljiti na zidanju stroškov in cen ali pa na pretežno posojilnih odnosih. Za sindikat bo zato pri razpravi o delitvi dohodka (najprej pa ga bo treba ustvariti z dobrim-proizvodnimi programi, boljšo organizacijo dela in spodbujevalnim sistemom nagrajevanja) za in-

vesticijsko, splošno in skupno porabo glavno merilo reprodukcijska sposobnost gospodarstva oziroma koliko vse te dejavnosti prispevajo k boljšemu delu in proizvodnji v gospodarstvu in povečevanju dohodka. Zahteve za nove prispevke in davke pa bodo morale skozi zelo gosta rešeta tudi glede zaščite življenjskega standarda. Notranji sistem organizacije poslovnih, delovnih in delitvenih odnosov mora biti v funkciji spodbujanja boljšega dela in večje proizvodnje, pri tem pa ima sistem delitve po delu glavno vlogo. Osební dohodek bi zato moral biti neposredno odvisen od dohodka in čiste-ga dohodka.

Velike notranje rezerve pa se skrivajo še v združevanju dela in sredstev ter neoviranem pretoku akumulacije tja, kjer bo dala največje družbeno-ekonomske učinke.

Sindikat se bo zavzemal za povečanje realnih osebnih dohodkov, in to predvsem z opredeljevanjem za take proizvodne programe, poslovne in organizacijske povezave ter delitvena razmerja, ki bodo povečevali dohodek in čisti dohodek.

Da bi večini delavcev (ob drugih pogojih) dejansko omogočili čim bolj aktivno vključevanje v vsa ta prizadevanja, morajo biti tudi sproti in stalno seznanjeni s celoto problemov družbene reprodukcije in stvarno informirani o problematiki lastnega okolja (o odvisnosti lastnega materialnega in življenjskega položaja od produktivnosti lastnega dela in dela drugih delavcev, od gospodarjenja ter združevanja dela in sredstev). Hkrati pa

si bodo sindikalni aktivisti prizadevali, da bodo delavci v široki in demokratični razpravi tudi povedali svoja menja in dali predloge za izboljšanje stanja.

S tem v zvezi mora biti sindikat bolj kot doslej tudi opora samoupravnim organom in delavski kontroli v ozdih.

Na področju socialne politike si sindikat ne bo prizadeval za nove instrumente, ampak za dosledno uresničevanje sedanjih. Hkrati pa bo treba preprečevati in odpravljati razlike v družbeno-ekonomskem položaju ljudi, ki niso posledica dela.

Za vse te opredelitve in usmeritve pa v organizacijah združenega dela po mennju sindikata ne potrebujejo nekih posebnih formalnih stabilizacijskih načrtov. Ukrepi za boljše, bolj racionalno gospodarjenje, zmanjševanje neproduktivne režije, večji dohodek in večji osebni dohodek naj postanejo sestavni del planskih dokumentov vsakega tozda.

Objavljeno v „Informacijah“
RS ZSS

UPOKOJILI SO SE

V letu 1983 se je do sedaj upokojilo 13 naših delavcev. Prav je, da se jih spomnimo tudi v našem glasilu z željo, da bi se še dolgo dobro počutili in se še kdaj spomnili na kolektiv, v katerem so se upokojili.

Uredništvo glasila pa želi, da bi se jih tudi kolektiv večkrat spomnil in jih seznanjal, kako dela in gospodari s sredstvi, ki so rezultat tudi njihovega minulega dela.

Želimo, da si življenje tako uredite, da bo vsestransko zanimivo in da bi vsak po svojih močeh še vedno kaj storil za svojo in našo skupno družbeno korist. Vključujte se v razne dejavnosti svoje krajevne skupnosti. Bodite pozorni do svojega zdravja in zato veliko hodite v naravo, ki lahko največ stori za dobro počutje.

In ne nazadnje! Želimo, da v kakšnem prispevku za naše in vaše glasilo poveste, kako živite ali pa da z njim objavite kakšen dogodek iz dela pri Dinosu. Zelo veseli bomo takih prispevkov in zanje prosimo tudi naše druge upokojece.

IZ TO BOHOVA STA ŠLA V POKOJ:

STANJKO Ivan, rojen 26. 5. 1925, v Polanah pri Hočah. Z delom pri nas je začel decembra 1957. Bil je skladiščni delavec, nato je opravljal dela na strojih za izdelovanje čistilne bomba-

ževine, nazadnje pa je bil vzdrževalec strojev in objektov. Invalidsko je bil upokojen januarja 1983. Večkrat je bil član delavskega sveta in IO OOS.

KRASNIK Hilda, roj. 19. 9. 1928, v Svečini pri Mariboru. Pri nas se je zaposlila

marca 1949, upokojila pa marca 1983. Izdelovala je čistilno bombaževino. Bila je sortirka, pomožna skladiščna delavka in nazadnje skladiščnica. Sodelovala je v delavskem svetu, bila pa je tudi v raznih komisijah in v sindikalnem odboru.

IZ TO LJUBLJANA STA ŠLI V POKOJ:

HROVAT Marija, roj. 23. januarja 1928, v Noskovi pri Murski Soboti. Stanuje v Ljubljani, v Šarhovi 12. Pri nas je nastopila delo februarja 1956. Opravljala je dela skladiščne delavke in sortirke tekstila vse do upokojitve avgusta 1983. Večkrat je bila član delavskega sveta. Bila je med tistimi, ki so v začetku opravljali vsa težka dela ročno, saj takrat ni bilo na razpolago dvigal in vilicarjev.

MARKOČ Marija, roj. 26. 4. 1928, v Sotini pri Murski Soboti. Stanuje v Ljubljani, v Križni ulici 4. Pri nas je začela z delom oktobra 1952. Opravljala je dela skladiščne delavke, sortirke tekstila in dela na sortirnem traku vse do upokojitve junija 1983. Sodelovala je v organih upravljanja kot član delavskega sveta, raznih komisij in v osnovni organizaciji sindikata. Spominja se težkega dela v začetku, ko je bilo treba vse opraviti ročno pa se kljub temu ni slišalo besed — tega pa ne moremo. Sedaj pa jih je slišati, čeprav se vse težko delo opravlja strojno.

IZ POSLOVALNICE V NOVI GORICI SO ŠLI V POKOJ:

MIŠIGJ Romana, roj. 21. 1. 1923, v Gornji Cerovi, Nova Gorica. Stanuje v Novi Gorici, v Ulici IX. korpusa 110. Z delom je začela marca 1976 in vseskozi opravljala dela čistilke prostorov in priprave hrane. Bila je udeleženka narodnoosvobo-

dilne vojne od leta 1943 do osvoboditve. Upokojila se je marca 1983.

PETREVIČ Alojz, roj. 18. 5. 1928, v Ravneh pri Gorici, kjer tudi stanuje. Pri nas se je zaposlil aprila 1965 in opravljal dela skladiščnega delavca, strojnika in rezilca do maja 1983, ko se je upokojil kot udeleženec narodnoosvobodilne vojne. Večkrat je bil član IO osnovne organizacije sindikata.

ŠKARABOT Edvard, roj. 18. 8. 1937, v Ozeljanu pri Novi Gorici, Stanuje prav tam. Pri nas se je zaposlil avgusta 1966 in opravljal dela skladiščnega delavca, sortirca in pomožnega strojnika do invalidske upokojitve julija 1983. Upokojen je bil zaradi bolezni.

IZ POSLOVALNICE V MARIBORU

ŽURAN Franc, roj. 3. 12. 1927, v Budini pri Ptujju. Stanuje v Mariboru, Češka ulica 1. Pri nas se je zaposlil decembra 1950 in opravljal dela skladiščnega in transportnega delavca, sortirca, pomožnega strojnika, odkupovalca in prvezemalca ter čuvaja.

Upokojen je bil invalidsko, in sicer marca 1983. Bil je med tistimi, ki so delali še na stari lokaciji v Mariboru, kjer stoji sedaj Elektrokovina. Delal je pod težkimi pogoji, saj je bilo takrat treba nakladati pakete in drug težki material ročno; niso poznali niti kamiona prekucnika.

FORCA Josip, roj. 10. 2. 1927, v Buzetu pri Pazinu. Stanuje v Murski Soboti, v Ulici Staneta Rozmana. V Prekmurje je prišel kot vojak in tam ostal. Pri nas se je zaposlil decembra 1956 in bil skladiščno-transportni delavec, sortirec in nazadnje rezilec. Je med tistimi, ki so morali delati vse ročno. Večkrat je bilo treba delo dokončati tudi popoldne brez plačila nadur. S prostovoljnimi deli je sodeloval



Detal iz našega gradbišča v Celju

tudi pri izgradnji sedanjega skladišča v Murski Soboti. **KARDOŠ** Marija, rojena 19.7.1931 v Pečarovcih, stanujoča v Murski Soboti, je končala poklicno šolo za trgovino. Na skladišču v Murski Soboti se je zaposlila 1. februarja 1961 ter opravljala dela materialnega knjigovodje in blagajnika do oktobra 1983, ko se je upokojila. Pogoji dela so bili na začetku izredno težki, kar je vplivalo tudi na njeno zdravstveno stanje. V tem času pa je bila vsekoli tudi družbenopolitično aktivna v osnovni organizaciji sindikata in v delovnem svetu.

IZ POSLOVALNICE V LJUBLJANI JE ODŠEL V POKOJ:

KVRGIĆ Huse, roj. 12. 9. 1920, v Vrpolju pri Ključu, v BiH, kjer je imel tudi stalno bivališče. Začasno pa je stanoval v našem samskem domu na Črnučah. Pri nas se je zaposlil julija 1968. Opravljal je dela skladiščnega delavca in strojnika na stiskalnici za pločevino do upokojitve julija 1983. Upokojen je bil zaradi invalidnosti – bolezni.

IZ POSLOVALNICE V CELJU JE ODŠEL V POKOJ:

SIMONIČ Vinko, rojen 10. 1. 1924. Stanuje v Celju, Prijateljeva 1. Pri nas se je zaposlil oktobra 1960 in opravljal dela skladiščnega delavca, sortirca, materialnega knjigovodja, odkupovalca ter prevzemalca materiala. Zaradi bolezni se je invalidsko upokojil septembra 1983. Aktivno je delal v organizaciji sindikata, bil pa je tudi član delavskega sveta. Veliko se je ukvarjal s športom.

IZ DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB STA ŠLA V POKOJ:

VODOVC Nuša, roj. 21. 7. 1928, v Ljubljani. Stanuje v

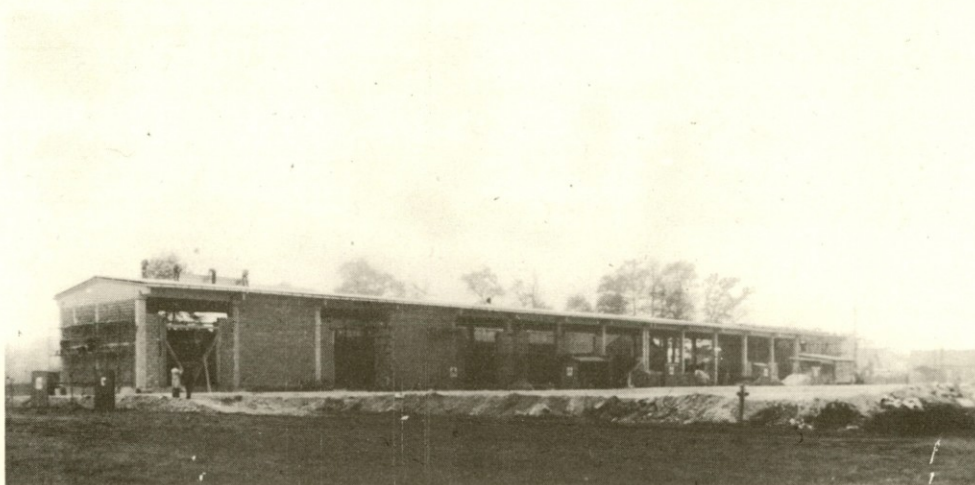
Medvodah, Trnovec 34. Delo je nastopila decembra 1961 in opravljala različna dela v knjigovodstvu; zadnja leta pa je vodila knjigovodstvo drobnega inventarja, vse do upokojitve julija 1983.

FRANK Aldo, roj. 9. 5.

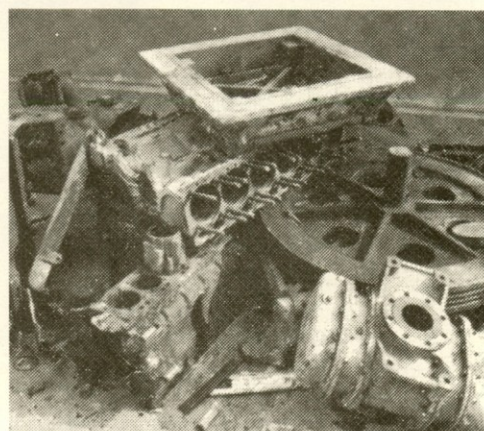
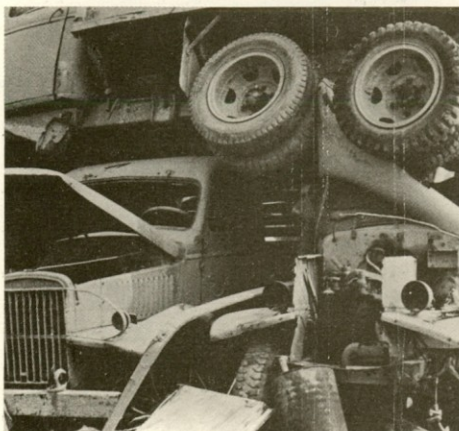
1922, v Trstu. Stanuje v Medvodah, Trnovec 34. Delo je nastopil septembra 1966. Po usposobljenosti je VK strojni ključavničar. Pri nas je opravljal najprej dela v komerciali, nato pri inventurah, nazadnje pa je bil v

notranji kontroli. Imel je tudi različne družbene funkcije. V delovni organizaciji in v krajevni skupnosti na primer kot član delegacije za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini.

PLAN



Pogled na novo skladišče v Celju z začetne in sprednje strani



MINI INTERVJU Z ZALARJEM



ZDENKO ZALAR, star 26 let, od 1. septembra 1983 „streže“ strojem nove tekstilne linije TEMAFA, v tekstilnem obratu v Ljubljani TOZD RET. K nam je prišel iz Preserja pri Ljubljani, kjer v hiši svojih staršev živi z ženo in dveletno hečrko Tamaro.

K njem sem šel na razgovor zato, ker sem zvedel, da je bil v skupini naših delavcev, ki so tekmovali na letošnjem športnem srečanju INOT 83 v Rovinju oziroma zato, ker sem zvedel, da je absolvent fakultete za telesno kulturo v Ljubljani.

Najin pogovor je potekal približno tako:

Kje ste delali, predno ste prišli v Dinos?

V osnovni šoli Preserje sem bil učitelj za telesno vzgojo. **Zakaj ste pustili to dejavnost in prišli k nam?**

Ker sem še absolvent in nisem mogel dobiti stalne zaposlitve v šoli. Vedno sem bil sprejet začasno, za eno leto. Vsako leto septembra meseca, ko se je začel pouk, sem imel odpoved in če se za šolsko telovadbo ni prijavil noben učitelj s končano fakulteto, so me ponovno sprejeli. Ta negotovost je bila prehuda, zato sem iskal drugo zaposlitev in našel to. V Ljubljano in nazaj v Preserje se vozim vsak dan z vlakom.

Imate pri nas boljše osebne dohodke?

Dosti boljše.

Katera športna dejavnost vam je najbolj pri srcu?

Namizni tenis in smučanje. **Ste zdaj še aktiven študent?**

Napravil sem tako imenovani višješolski študij, razen nekaj izpitov, toda zdaj, kakšne pol leta že, nimam več časa za študij.

Kaj vam jemlje čas?

Tu delam dvozmensko, en teden dopoldne, drugi popoldne. V osnovni šoli v Preserju pa vodim telesno-vzgojne krožke in tekmovanja. Doma si urejam marsikajno stanovanje. Enostavno mi je zmanjkalo časa še za študij.

Kakšna je vaša življenjska perspektiva?

Dobiti tako delo, da bi lahko ob delu doštudiral fakulteto za telesno kulturo in se potem zaposlil v poklicu, za katerega sem študiral.

Kakšni so vaši vtisi o športnih igrah v Rovinju?

Organizacija tekmovanj je bila bolj slaba, sicer pa smo se imeli lepo, čeprav smo se morali ob večerih zabavati brez organiziranega programa. Sodeloval sem v naši namiznoteniški skupini, ki je ekipno dosegla lepo četrto mesto. Tekmoval bi tudi v plavanju, pa nisem mogel, ker je bilo plavanje v istem času kot namizni tenis.

Kaj mislite o športni aktivnosti in njegovi kvaliteti v Dinosu? Kaj in kje vi vadite?

Sem član športnega društva v Preserju, ki ima vadbene prostore v šolskih športnih prostorih. Vadim le namizni tenis. O športni aktivnosti pri Dinosu ne vem veliko. Če bi bila velika, bi v Rovinju dosegali boljše rezultate. V nekaterih drugih delovnih organizacijah naše dejavnosti očitno več vadijo. Naš rezultat, skupno osmo mesto, je po mojem mnenju realen odraz naše športne pripravljenosti, kvalitete in aktivnosti. **Pri Dinosi imamo Komisijo za kulturo, šport in rekreacijo. Ali bi hoteli v njej sodelovati?**

Seveda. Res je, da imam malo prostega časa, ker v Preserju delam v športnem in planinskem društvu, poleg tega pa sem lovec-pripravnik, kar mi tudi jemlje precej časa. Toda vseeno sem pripravljen pomagati.

Kako pa ste zadovoljni z delom tu pri strojih?

Še kar. Materiala za predelavo imamo dovolj, zato je občutek dober. Delamo v dveh izmenah. V vsaki izmeni delava po dva. Z menoj dela Mladen Gorišek.

S. Koman



Tekstilni bombažni odpadki iz katerih Zdenko in Mladen s pomočjo Temafo linije izdelujeta povsem čisto in snažno belo bombaževino



MLADEN GORIŠEK

IZLOČANJE ARHIVE

Po mnogih letih, ali celo prvič, so se delavke DSSS DO DINOS lotile temeljitega izločanja arhive, seveda po predpisih o čuvanju in hranjenju arhive. Akcija je trajala 4 dni, in sicer od 7. do 11. novembra 1983. Izločale so spise in dokumente finančnega knjigovodstva, saldakonta in materialnega knjigovodstva oziroma blagajniške dokumente, dokumente osnovnih sredstev, spise finančne korespondence itd.

Izločitev je zajela leto 1977 in nazaj, za nekatere dokumente oziroma spise, celo do leta 1946. Seveda je bilo potrebno skrbno paziti kaj se izloča, saj je treba nekatere listine kot na primer listine knjigovodstva čuvati 5 let, glavne knjige knjigovodstva na primer 15 let, plačilni sezname pa na primer ostanejo tako rekoč trajno arhivirani.

Delavke so delale v skupinah po en ali dva dni. Prvi dan je skupino vodil Stane Mancini. Ta skupina je izločevala spise finančne korespondence, kreditne dokumente in podobne listine. Dokumente osnovnih sredstev je izločala skupina pod vodstvom Gabre Rauter. Dokumente saldakontia je izločala skupina pod vodstvom Serafine Krassnig, skupino za izkočanje listin materialnega knjigovodstva je vodila Lepa Jovanovska, skupino za dokumente finančnega knjigovodstva pa Mira Šušteršič.

Arhiva je shranjena v posebnem delu skladišča poslovalnice Ljubljana, v Kurilniški ulici. Seveda ta prostor ni ogrevan in zato je bilo izločanje arhive opravljeno pod težkimi pogoji, saj so vse delavke tako rekoč ozeble, čeprav so se na podlagi izkušenj prejšnjega dne vsak dan bolj tople oblekle.

Izločene arhive je bilo 7 kontejnerskih košev, v njih pa je bilo 7.813 kg arhivskega papirja. Zanj je bilo sindikalni oziroma mladinski organizaciji Dinosa izplačanih 23.433,00 dinarjev.

Sredstva zbrana s to in drugimi zbiralnimi akcijami naši družbenopolitični organizaciji potrebuje predvsem za kritje stroškov za udeležbo svojih članov na športnih srečanjih v okviru Dinosa ali Inota, ker se jih sicer ne bi mogli udeležiti, kot bi se to lahko zgodilo letos z udeležbo na delavsko-športnem srečanju Inota v Rovinju. Takšen cilj zbiralnih akcij delavcev Dinosa je vreden pohvale zato ni zaman upanje, da bodo zbiralne akcije v te namene organizirali tudi drugi delovni kolektivi Dinosa.

-eska-



Iz rok v roke, pa v kontejner . . .



Skupina naših delavk iz DSSS ko so pod vodstvom Serafine KRASSNIG izločala dokumente saldakontia

VELIKA NAGRADNA KRIŽANKA „29. NOVEMBER“

				PRAVILNIK POSLOVNIK	BELJAKO- VIJSKA SESTAVINA KOSTI	ROŽE VETRNICE	FIGURA PODOBA	PODPREDNI VEZNIK	KEM. ZNAK ZA RADIJ	ŠPORTNI KLUB V LJUBLJANI	POSTAVEN MOČAN MOŠKI	LUKA V IZRAELU	KRAJ V HRVAŠKEM ZAGORJU	IRANSKO NOMADSKO LJUBSTVO			
				SKALNI GOLOB								SPAČEK, NAKAZA					
				KREPČILA TONIKUM									POSLOVNI PROSTOR SOTOČNI- CA TARE				
				OPERA SERGEJA RAHMA- NIJNOVA								POTROŠ- NJA					
WAGETOST VAMPERIH	TROGLAVI PES. CERBERUS	PRIJAVA PATENTA ONIH...															
PO UČINKU PLAČANO DELO				SVETIL PLIN PRIIMEK IN IME STAREJ. SL. POLITIKA					IME PEVKE KOVARIČ	KRATICA KOSARK. KLUBA IZ RIGE	POKRAJINA V VIETNAMU STAROST, OSTARELOST			PRISTANI- ŠČE ZA JAHTE			
SL. PESNIK (JANEŽ "ASOPIŠKI STIHI")					GOVEVAR FRAN	TELIŠKI REKVIZIT	NEPO- KLICNI ŠPORTNIK	LUTVA VOT TALISMAN IT. IGRA- LEC (RAF)									
PUHLOGLA- VOST													ROŠTILJ				
ELZA BUDAU			ŽENSKA Z NIMFOMANIJO RIZEVO ŽGANJE										Ž. IME (EMICA) EROTIČNO PESNIŠTVO				
OSTRA DLAČICA NA KLASU					SVETI JEZIK INDIJSKIH BUDISTOV					PREBIVA- LEC REKE IZDELOVA LEC SIRA							
GORSKI MASIV V ZAH. BURMI					ETIOPSKI PLEMIČ ZGOR. MESTO V SVICI				ALARMNA NAPRAVA								
KRATICA ZA ŽELEZNIČAR- SKI ODBOJ- NARSKI KLUB				PTIČJA KRMA	IT. IGRA- VA (SOPHIA SADHA PIJACA				IME BALET- NIKA OTRINA POLJSKA LUKA								
VRSTA SPREJA ZA RAZKUŽI- TEV ZRAKA						TRAVNIŠKA SOLATA											
OBRAT ZA PRANJE	FRANCOS. ZNAMKA SMUČI	KRČEVINA, ROVTE IT. PLEMIS. DRUŽINA				TISKARSKA ČRKA	PASTIR, KI JE S FRACI UBIL VELIKANA GOLJATA	INDUSTRIJSKA RASTLINA, TRSJE						PREVELENA NA ZOBEH LOŠČ	NAZIV ZA ČETVERO- NOŽCA		
PREOBRAT							IGRALEC TAROKA										
ANG. POLAR- NI RAZI- SKOVALEC (JAMES)				MI, VI, ... NARAVA, PRIRODA				ROBIC NIHO STARI SLOVANI		SANI SEVERNI PTIČ, NJORKA							
ANG. FIZIK, NOBELOVEC LETA 1922 (FRANCIS)					BORILNI MEČ. FLORET	TIP VOLK- SWAGNOVE- GA AVTA					PRITOK DONA- VE V ROMUN. OSNOVNA MERA						
PRVI SEKRE- TAR OZU (TRYGWE)			100 M ² ODLOK, NAREDBA			ANTON NANUT		KOROSEC LADKO UČEVA ŽENA			RUS. REVOLU- CIONAR SR. VILJAM NA FILIPIJINI						
NOVA GORICA			VRTNA KOLIBA OLGA-LJUB- KOVALHO			TIN UJEVIČ IME PIANI- STA BER- TONČIJA	AMERISKA MERA ZA MLEKO	TATARSKI POGLAVAR GRS. LJUD- SKI PEVEC					NOVAK ANDREJ MLEČNI IZDELEK				
BREZDELJE, NEZAPO- SLENOST										POSIPNI MATERIAL GLADEK ANICA							
COLSKA DESKA							KRAJ BLI- ZU KAVA- DARCEV V MAKEDONIJI										
BARVILO IZ KOREVINE BROŠČA								IME PESNICE ŠKERL			MESTO V ZAHODNI ROMUNIJI						

